

POLSKIE BADANIA GEOBOTANICZNE
POZA GRANICAMI KRAJU

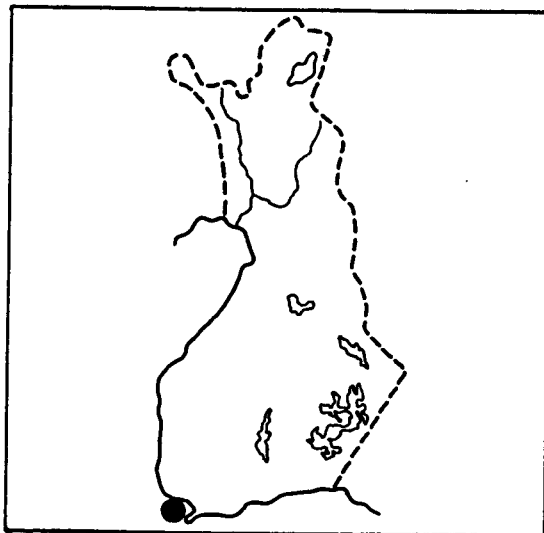
*Materiały 36 Seminarium Geobotanicznego,
Warszawa, 15–16.03.1991*

Redakcja: J. B. Faliński & Z. Mirek

POLISH GEOBOTANICAL INVESTIGATIONS
ABROAD

*Materials of the 36th Geobotanical Seminar,
Warsaw, 15–16 March 1991*

Edited by: J. B. Faliński & Z. Mirek

MAPA ROŚLINNOŚCI RZECZYWISTEJ WYSPIY SEILI W POŁUDNIOWOZACHODNIEJ FINLANDII

Map of real vegetation of the island Seili in southwestern Finland

Teofil WOJTERSKI, Halina WOJTERSKA

Summary. On the map of real vegetation of the island Seili 37 plant communities were presented in form of colour surfaces. Three further units, occupying very small areas, were shown by signs. A large scale of the map (1: 2 000) allowed to present the distribution of plant communities in a detailed way (minimal surface sometimes smaller than 50 m²). In vast *Empetro-Pinetum* patches it was possible to show units of lower rank than associations. Lichen communities, forming often a mosaic on enormous, glacially polished rocks, could be presented only as complexes of epilithic lichen communities. The map shows the stand of development of the vegetation in the year 1985. The successional changes, which occur relatively quickly on abandoned arable fields, causing changes in spatial distribution of plant communities, can further be studied on the base of the presented map.

Key words: vegetation cartography, map of real vegetation

Prof. dr hab. Teofil Wojterski, dr Halina Wojterska, Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska, Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Al. Niepodległości 14, 61–713 Poznań

Mapa roślinności rzeczywistej obejmuje wyspę Seili oraz 11 mniejszych wysp i wysepek, znajdujących się w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Są to wyspy: Högholmen, Lammasluoto, Päiväluoto, Jäämäluoto, Katavaluoto i Kolkan oraz wysepki: Älderman, Björkholmen, Kalvgrundet, Saunasaari i Sikakari.

Mapa ta oparta jest na podkładach topograficznych w dużej skali (1: 2000), ale niezbyt szczegółowych, stąd określenie zasięgów wydzielanych jednostek kartograficznych wymagało licznych pomiarów w terenie, wykonywanych przy pomocy ciągów busolowych. Zdjęcia lotnicze, uzyskane w ostatnim etapie pracy, pozwoliły na weryfikację niektórych wydzieleni, trudnych do naniesienia ze względu na bardzo bogaty relief wyspy. Posiadane podkłady umożliwiały lokalizację nawet bardzo małych płątów o powierzchni rzędu 50 m², np.: wąskich okrajków kserotermicznych, czy też niewielkich skupień roślinności synantropijnej. W najbardziej zróżnicowanym i szeroko rozprzestrzenionym borze bżynowym (*Empetro-Pinetum*) wydzielone zostały jednostki niższe od zespołu.

Mozaikowy układ zbiorowisk porostów i mchów, rozwijających się na wygładzonych przez lodowiec ogromnych blokach i płytach skalnych można było przedstawić tylko jako kompleksy zbiorowisk.

Bardzo dobrze widoczne w krajobrazie rzędy drzew (*Alnus glutinosa*) wraz z towarzyszącą im roślinnością oraz wąskie pasma wysokich traw (*Phalaris arundinacea* i *Elymus arenarius*) ciągnące się wzdłuż brzegu morza, naniesione zostały przy pomocy sygnatur. Podobnie zaznaczone zostały niewielkie, ale bardzo charakterystyczne kępy torfowisk z klas: *Oxycocco-Sphagnetetea* oraz *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*, które wypełniają płytkie zagłębienia w litej opoce gnejsovej. Dobór jednostek szaty roślinnej uzgodniony został z autorami poszczególnych opracowań.

Na mapie przedstawiono 40 jednostek kartograficznych. Są to:

- zespoły borów iglastych (1 – *Cladonio-Pinetum*, 2 – *Arctostaphylo-Pinetum*, 3 – *Empetro-Pinetum typicum* z wariantem typowym i z *Deschampsia flexuosa*, 4 – *E.-P. typicum* w wiancie z *Empetrum nigrum*, 5 – *E.-P. sphagnetosum*, 6 – *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, 7 – *Melico-Pinetum*, 8 – *Eu-Piceetum*, 9 – *Melico-Piceetum*);
- zespoły lasów liściastych (10 – zb. *Stellaria holostea-Tilia cordata*, 11 – *Melico-Coryletum*, 12 – zb. z *Populus tremula*, 13 – *Ribo-Sorbetum*, 14 – zb. z *Fraxinus excelsior*, 15 – *Lysimachio-Alnetum*);
- zespoły szuwarów i słonych łąk (16 – *Phragmitetum australis*, 17 – *Caricetum vesicariae*, 18 – *Juncetum gerardii*);
- zbiorowiska kserotermicznych okrajków (19 – zb. z *Sedum acre*, 20 – *Potentillo-Viscarietum*, 21 – *Trifolio-Agrimoniolum*);
- zbiorowiska epilitycznych porostów i mchów (22 – *Umbilicarietum deustae*, 23 – *Umbilicarietum pustulatae*, 24 – zb. z *Racomitrium canescens*, 25 – zb. *Cladonia mitis-Cl. rangiferina*);
- zbiorowiska torfowiskowe (26 – zb. z kl. *Oxycocco-Sphagnetetea*, 27 – zb. z kl. *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*);
- zbiorowisko ziołoroślowe (28 – zb. z *Filipendula ulmaria*);
- zbiorowiska łąk i muraw (29 – *Galio-Avenuletum*, 30 – zb. z *Elymus repens*, 31 – *Alopecuretum pratensis*);
- zbiorowiska roślinności ruderalnej (32 – zb. z *Urtica dioica*, 33 – zb. z *Rubus idaeus*, 34 – inne zbiorowiska z kl. *Artemisietea*, 35 – zb. z *Calamagrostis epigeios*);
- zbiorowisko segetalne (36 – *Veronico-Lamietum hybridii*);
- jednostki inne (37 – rzędy *Alnus glutinosa*, 38 – pasma *Phalaris arundinacea*, 39 – pasma *Elymus arenarius*, 40 – nagie skały nadbrzeżne).

Mapa roślinności rzeczywistej wyspy Seili przedstawia stan rozmieszczenia zbiorowisk ro-

ślinnych na wyspie w roku 1985. Zmiany sukcesyjne, jakie zachodzą stosunkowo szybko na porzuconych polach uprawnych, będą mogły być obiektem dalszych studiów nad dynamiką szaty roślinnej, przy czym opracowana mapa może w pewnej mierze być wykorzystana jako podstawa

do naniesienia zmian w przestrzennym rozmieszczeniu wyodrębnionych jednostek.

Instytucje współorganizujące badania:
Archipelago Research Institute on the Island Seili in southwestern Finland, Turku University, Finland;
Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań